

Automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönottopäätös

Kuljettajakortin myöntäminen sähköisessä asiointipalvelussa

Tämä päätös on julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019) 28 d §:n tarkoittama automaattista ratkaisumenettelyä koskeva käyttöönottopäätös. Automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönoton edellytyksistä on säädetty hallintolain (434/2003) 8 b luvussa ja julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvussa.

Automaattisen ratkaisumenettelyn kohde

Tieliikenteessä käytettävien ajopiirturien rakennetta, asennusta, käyttöä, testausta ja valvontaa koskevista velvoitteista ja vaatimuksista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 165/2014 tieliikenteessä käytettävistä ajopiirtureista, tieliikenteen valvontalaitteista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3821/85 kumoamisesta sekä tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta (jäljempänä ajopiirturiasetus). Mainitun asetuksen V luvussa säädetään kuljettajakortin myöntämisestä, käytöstä, uusimisesta sekä korvaavan kortin hakemisesta varastetun, kadonneen tai viallisen tilalle. Lisäksi V luvussa säädetään jäsenvaltioiden välisestä yhteistyöstä koskien kuljettajakorttien vastavuoroista tunnustamista, vaihtamista ja niitä koskevien tietojen sähköistä vaihtamista.

Liikenteen palveluista annetun lain (320/2017, jäljempänä liikennepalvelulaki) 44 §:n mukaan Liikenne- ja viestintävirasto myöntää kuljettajakortin. Mainitun lainkohdan mukaan kortti myönnetään hakijalle:

- 1) jolla on ajopiirturiasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ajoneuvon ajo-oikeus;
- 2) jolla on ajopiirturiasetuksen 26 artiklan mukainen asuinpaikka Suomessa; sekä
- 3) jolla ei ole voimassa olevaa kuljettajakorttia tai joka on tehnyt hakemuksen kortin uusimiseksi sen voimassaoloajan päättymisen vuoksi.

Valtioneuvoston asetuksella ajopiirturikorttien myöntämisestä ja poikkeuksista ajopiirturin käytössä (507/2018) on annettu tarkempia säännöksiä ajopiirturikorttien hakemisesta ja uusimisesta, kortin haltijan ilmoitusvelvollisuudesta sekä korttien voimassaoloajasta.

Kuljettajakortin myöntäminen on hakemusasia, joka käynnistyy asianosaisen omasta aloitteesta. Kuljettajakortin myöntämistä koskevissa automaattisissa ratkaisuissa päätöksentekomenettely kohdennetaan hakemuksen jättäneeseen hakijaan. Kuljettajakortin myöntäminen perustuu lakiin. Kuljettajakorttihakemus käsitellään yhdenvertaisuuden periaatetta noudattaen. Kuljettajakortin sähköisen myöntämisen yhteydessä ei tehdä tapauskohtaista harkintaa taikka hyödynnetä tekoälyä. Automaattinen ratkaisumenettely perustuu ennalta laadittuihin ja dokumentoituihin käsittelysääntöihin, joilla kuvataan kuljettajakorttihakemuksen käsittelyä ja ratkaisemista automaattisessa tietojen käsittelyssä.

Käsittelysäännöissä kuvataan tarkemmin laissa mainittujen tekijöiden ohella sellaiset muuttujat, jotka vaikuttavat siihen, voiko hakemusasiaan soveltaa automaattista ratkaisumenettelyä. Lisäksi käsittelysäännöissä kuvataan miten ja millä tiedoilla automaattinen ratkaisu muodostetaan.

Kuljettajakortin hakija kirjautuu sähköiseen palveluun vahvalla tunnistautumisella. Kuljettajakortin hakemista ja myöntämistä varten tarvittavat henkilötiedot perustuvat Digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmän tietoihin. Kuljettajakortin myöntämisen edellytykset tarkistetaan liikennepalvelulain 26 luvussa tarkoitetusta liikenneasioiden rekisteristä, jota Liikenne- ja viestintävirasto ylläpitää. Lisäksi hakijasta tehdään kysely Tachonet-viestijärjestelmää käyttäen sen varmistamiseksi, ettei henkilölle ole myönnetty kuljettajakorttia toisessa jäsenvaltiossa. Kuljettajakorttiin tarvittava kasvokuva haetaan joko poliisin passikuvarekisteristä tai liikenneasioiden rekisteristä.

Kuljettajakorttia koskevien tietojen tallentamiseen ja ylläpitämiseen sovelletaan liikennepalvelulain 26–28 lukua.

Sähköisen asiointipalvelun automaattiseen ratkaisumenettelyyn perustuvaan kuljettajakorttipäätökseen ei voi hakea muutosta. Kuljettajakortti myönnetään sähköisessä asiointipalvelussa aina hakemuksen mukaisesti, eikä hakemukseen liity toista asianosaista. Kuljettajakortin myöntämistä koskevaan päätökseen ei ole säädetty oikaisuvaatimusmenettelyä liikennepalvelulaissa. Liikennepalvelulain 261 §:n mukaan hakijalle ei anneta muuta päätöstä tai valitusosoitusta, jos henkilölupa myönnetään hakemuksen mukaisesti ja hakijalle annetaan luvan todentamiseksi erillinen lupa-asiakirja.

Sellaiset kuljettajakorttia koskevat hakemusasiat, joihin sisältyy seikkoja, jotka edellyttävät tapauskohtaista harkintaa, voidaan laittaa vireille Liikenne- ja viestintäviraston palveluntuottajan palvelupisteissä. Tällaisia asioita ovat mm. hakemukset, jotka edellyttävät korvattavan kortin palauttamista, liitteiden toimittamista tai toisessa jäsenvaltiossa myönnetyn kuljettajakortin vaihtamista.

Käyttöönotto

Kuljettajakortin myöntämistä koskeva automaattinen ratkaisumenettely voidaan ottaa käyttöön 17.4.2026. Kuljettajakortin myöntämistä koskevassa automaattisessa ratkaisumenettelyssä on toteutettu edellä hallintolain ja julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain vaatimukset automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönnotolle.

Perustelut automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönnotolle

Liikenne- ja viestintävirasto katsoo toimintaprosessin täyttävän laissa säädetyt sisällölliset ja menettelylliset vaatimukset ja että ne on dokumentoitu sekä testattu huolellisesti. Automaattinen ratkaisumenettely täyttää oikeusturvalle ja hyvälle hallinnolle säädetyt vaatimukset sekä laissa säädetyt edellytykset.

Tietosuoja ja oikeussuojakeinot

Automaattisen ratkaisumenettelyn tulee täyttää Euroopan parlamentin ja neuvoston luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta antaman asetuksen (EU) 2016/679 (jäljempänä yleinen tietosuoja-asetus) 22 artiklan edellytykset. Yleisen tietosuoja-asetuksen mukaan henkilöllä (rekisteröity) on oikeus vaatia, että ihminen osallistuu tietojen käsittelyyn. Tämä oikeus on toteutettu hallintolain 53 f §:n mukaisella oikeussuojaedellytyksellä siten, että henkilö voi vaatia automaattisesti muodostettuun ratkaisuun oikaisua tekemällä oikaisuvaatimus. Automaattisesti muodostetussa ratkaisussa (päätös) on erikseen

annettu ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemistä varten. Automaattisessa ratkaisumenettelyssä annetussa ratkaisussa ilmoitetaan, että asia on ratkaistu automaattisesti. Hallintolain 53 f §:n mukaan oikaisuvaatimusmenettelyä ei edellytetä silloin, kun automaattisessa ratkaisumenettelyssä hyväksytään asianosaisen vaatimus eikä asiassa ole muita asianosaisia.

Käyttöönottopäätöksen perusteena olevat asiakirjat

Liikenne- ja viestintävirasto on arvioinut ja toteuttanut automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönottoa koskevat vaatimukset siten, kuin niistä säädetään hallintolaissa ja julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetussa laissa. Tämän käyttöönottopäätöksen perusteena ovat seuraavat asiakirjat:

1. Automaattisen ratkaisumenettelyn käsittelysäännöt
2. Laadun varmistamisen ja -valvonnan sekä virhetilanteiden käsittelyn käytännöt automaattisissa ratkaisumenettelyissä
3. Tehtäväjaon dokumentointi

Sovelletut säännökset

Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019) 28 a-g §

Hallintolaki (434/2003) 53 e-g §

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 165/2014 tieliikenteessä käytettävistä ajopiirtureista, tieliikenteen valvontalaitteista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3821/85 kumoamisesta sekä tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta V luku

Laki liikenteen palveluista (320/2017) 44 §, 261 §, 26-28 luvut

Valtioneuvoston asetus ajopiirturikorttien myöntämisestä ja poikkeuksista ajopiirturin käytössä (507/2018)

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 22 artikla

Muutoksenhaku

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 6 §:ään perustuen tähän päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Lisätietoja

Tämä käyttöönottopäätös on nähtävillä Liikenne- ja viestintäviraston verkkosivuilla. Lisätietoja automaattisesta ratkaisumenettelystä voi tiedustella kirjaamo@traficom.fi

Päätöksen tekijän ja esittelijän allekirjoitukset

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.

Sari Veija
Osastopäällikkö

Anna Karhunen
Asiantuntija